

Dauniškio, Miesto sodo, Krašunos ir Vyžuonos parkų želdinių inventorizacija

2023 07 05

Autorė Lina Straigyte

Aprašomoji dalis

Objektas:

Želdiniai 4 Utenos miesto želdynuose

Laikas:

Želdinių inventorizacija vykdyta 2023 m. sausio-birželio mėnesiais.

Metodika:

Inventorizacija ir apskaita atlikta vadovaujantis šiais dokumentais:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMAS (Nr. XIV-199);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖS (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5);

Medžių būklė įvertinta 5 balais, vadovaujantis inventorizacijos metodikos ir atkuriamosios vertės įkainiuose nurodytais aprašymais: Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo (atnaujinta redakcija Nr. [D1-183](#), 2020-04-01).

Būklė: 1 – gera, 2 – patenkinama, 3 – nepatenkinama, 4 – bloga, 5 – sausuolis.

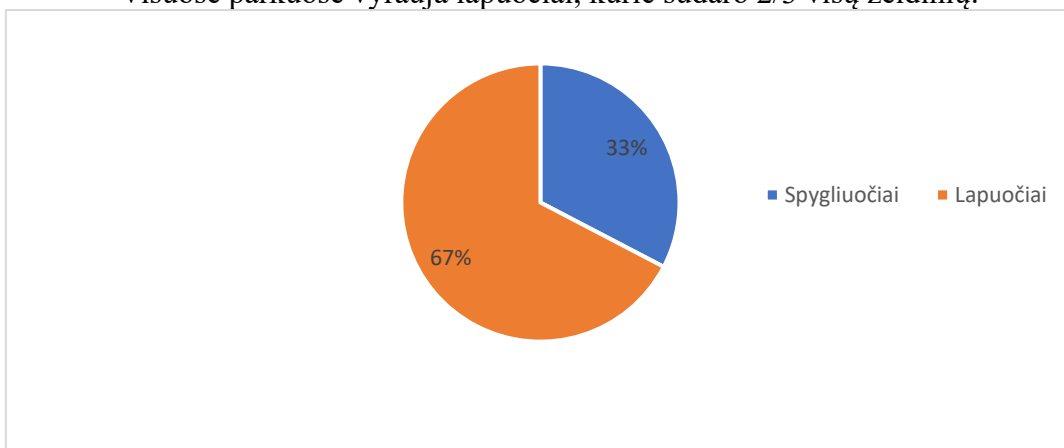
Želdinių augimo vietos nustatytos 0,3 m tikslumu, naudojant Trimble DA2 GPS.

Rezultatai

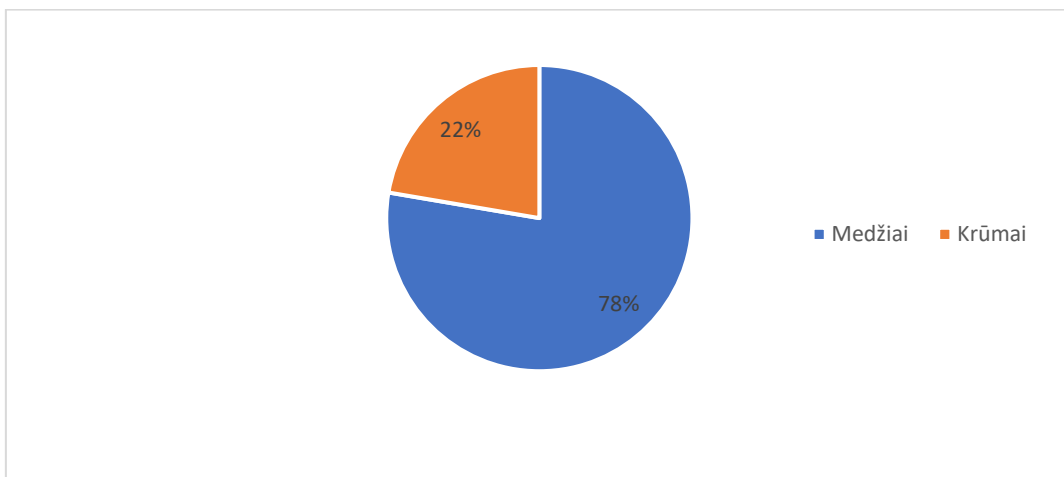
Inventorizuoti želdiniai 4 Utenos parkuose: Dauniškio, Miesto sode, Krašunos ir Vyžuonos. Dauniškio parke auga 2750 želdiniai, priklausantys 101 rūšiai, veislei. Miesto sode auga 733 želdiniai, priklausantys 27 rūšims. Krašunos parke auga 1726 želdiniai, priklausantys 50 rūšių. Vyžuonos parke auga 3842 želdiniai, priklausantys 75 rūšims:

Parkas	Rūšių skaičius, taksonai	Spygliuočiai, vnt.	Lapuočiai, vnt.	Iš viso, vnt.
Dauniškis	101	1468	1282	2750
Miesto sodas	27	7	726	733
Krašuona	50	76	1650	1726
Vyžuona	75	1403	2439	3842
Iš viso	141	2955	6096	9051

Visuose parkuose vyrauja lapuočiai, kurie sudaro 2/3 visų želdinių:

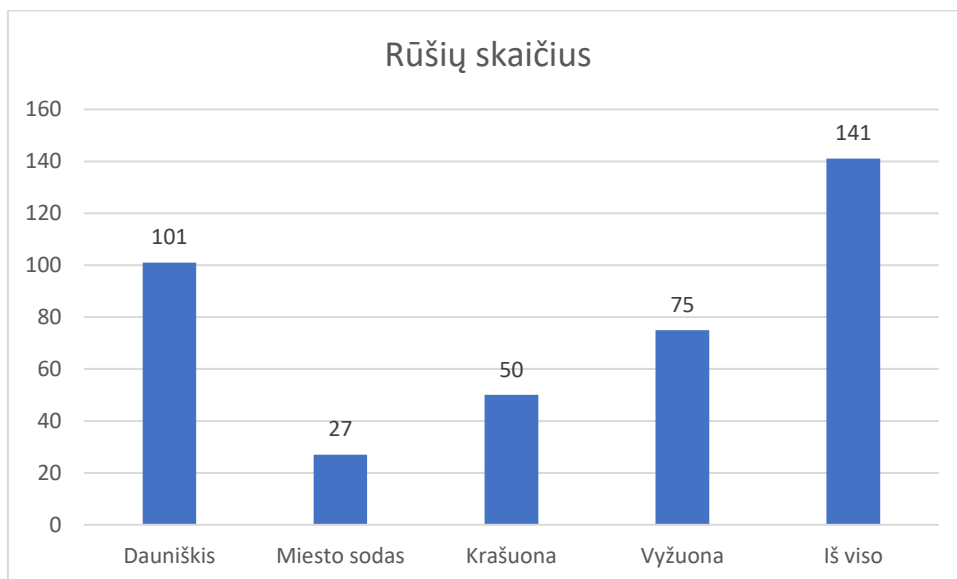

Pagal augimo formas, gausiausiai auginami medžiai – 7036 vnt., krūmų yra 2022 vnt.:

Rūšių įvairovė

Iš viso parkuose auga 141 rūšies želdiniai: 23 – spygliuočiai (krūmai – 4 rūšys), 118 – lapuočiai (krūmai – 54 rūšys).

Gausiausiai, virš 100 vienetų, auga 17 rūšių ir veislių atstovų:

Spygliuočiai	Vnt.	Lapuočiai medžiai	Vnt.	Lapuočiai krūmai	Vnt.
Eglė paprastoji	441	Ažuolas paprastasis	904	Alyvos sp.	101
Pušis kalninė	178	Baltalksnis	713	Kaulenis	138
Pušis paprastoji	2024	Beržas karpotasis	235	blizgantysis	
Tuja vakarinė 'v'	142	Gluosnis trapusis	303	Sedula sp.	461
Kiti	170	Juodalksnis	111	Serbentas kalninis	231
		Klevas paprastasis	345	Lanksva sp.	226
		Liepa mažalapė	374	Kiti	772
		Skroblas paprastasis	371		
		Kiti	818		
Iš viso	2955	Iš viso	4174	Iš viso	1929

Likusios rūšys ir veislės yra ne tokios gausios, jų auginama dešimtimis ar pavieniui.

Storiausi yra baltosios tuopos (107, 103 cm skersmens), paprastojo ąžuolo (96 cm skersmens) ir trapiojo gluosnio (90 cm skersmens) medžiai.

Aukščiausia yra drebulė Vyžuonos parke – 30 metrų aukščio. Kanadinės tuopos medžiai užaugę iki 27 metrų, karpotasis beržas – iki 26 metrų. Kiti medžiai žemesni.

Detalūs kiekvienos rūšies kiekybiniai ir kokybiniai duomenys pateikti lentelėje:

Eil.nr.	Rūšis	skl.sk	vnt.	Buklė:1	2	3	4	5
1	Alyvos mejerio	1	5	5				
2	Alyvos paprastosios	31	86	64	18	4		
3	Alyvos prestono	1	3	3				
4	Alyvos stambialapės	2	7	7				
5	Ažuolas paprastasis	904	904	766	120	18		
6	Ažuolas paprastasis 'Fastigiata'	3	3	3				
7	Ažuolas pelkinis	5	5	4	1			
8	Ažuolas raudonasis	44	44	30	14			
9	Baltalksnis	231	713	71	480	109	52	1
10	Beržas himalajinis 'Doorenbos'	17	17	15	2			
11	Beržas karpotasis	132	235	186	35	10	3	1
12	Beržas karpotasis 'Youngii'	3	3	1		1		
13	Beržas Maksimovičiaus	6	6	4	2			
14	Beržas plaukuotasis	78	79	52	15	10	2	
15	Beržas sp.	3	3	2	1			
16	Blindė	24	28	10	1	6	11	
17	Bukas paprastasis	11	11	7	4			
18	Deucija šiurkščioji	1	1	1				
19	Drebulė	47	91	84	4	1	1	1
20	Eglė dygioji	1	1	1				
21	Eglė dygioji 'Gluca'	1	1	1				
22	Eglė paprastoji	108	441	344	92	3	2	
23	Eglė serbinė	10	10	6	4			
24	Erškėtis sp.	5	12	6	6			
25	Erškėtis mėlynlapis	6	6	5	1			
26	Erškėtis raukšlėtalapis	1	50	50				
27	Erškėtis stambiavaisis	2	2	2				
28	Forzicija	3	12	12				
29	Gledičia tridyglė	2	2	2				
30	Gluosnis 'Tortuosa'	3	3	2	1			
31	Gluosnis baltasis	65	65	5	21	26	13	
32	Gluosnis baltasis 'Tristis'	3	3	1	1	2		
33	Gluosnis krantinis	1	1		1			
34	Gluosnis trapusis	283	303	19	100	113	71	
35	Gudobelė švelnioji	13	31	27	4			
36	Guoba kalninė	25	25	17	3	4	1	
37	Hortenzija šluotelinė	27	47	43	4			
38	Ieva paprastoji	17	63	53	6	4		
39	Ieva paprastoji 'Colorata'	6	6	6				
40	Jazminas darželinis	6	9	7	2			
41	Juodalksnis	111	111	80	27	4		
42	Kadagys kazokinis	6	9		5	4		
43	Kadagys paprastasis	14	19	14	4	1		
44	Karklas pilkasis	7	57	27	30			

45	Kaštonas paprastasis	14	14		13	1		
46	Katalpa	4	4	1	1	2		
47	Kaulenis blizgantysis	12	138	105	33			
48	Klevas cukrinis	3	3	2	1			
49	Klevas paprastasis	205	345	240	68	36	1	
50	Klevas paprastasis 'Deborah'	3	3		1	2		
51	Klevas platanalapis	9	9	7		2		
52	Klevas raudonasis	8	8	1	7			
53	Klevas sidabrinis	6	6	3		3		
54	Klevas sidabrinis 'Pyramidalis'	3	3		3			
55	Klevas uosialapis	14	58	51	6	1		
56	Kriaušė kult.	1	1		1			
57	Kriaušė miškinė	3	3		2		1	
58	Kukmedis sp.	4	4	4				
59	Kukmedis 'Fastigiata Aurea'	1	1	1				
60	Kukmedis tarpinis 'Hicksii'	35	64	59	3	2		
61	Lanksva bumaldo	2	55	55				
62	Lanksva japoninė	5	73	73				
63	Lanksva japoninė 'Goldflame'	2	25	25				
64	Lanksva pilkoji	5	67	67				
65	Lanksva vanhuto	1	6	6				
66	Lazdynas	10	17	15	2			
67	Liepa didžialapė	54	54	30	18	5	1	
68	Liepa mažalapė	201	374	196	159	17	2	
69	Liepa sidabrinė 'Brabant'	5	5	3	2			
70	Maumedis sp.	5	5	3	2			
71	Maumedis europinis	6	6	4	2			
72	Maumedis hibridinis	1	1	1				
73	Maumedis japoninis	3	3	3				
74	Maumedis rusinis	7	7	6	1			
75	Medlieva varpinė	3	3	2			1	
76	Meškytė baltauogė	6	50	32	18			
77	Obelis kult.	22	33	24	5	4		
78	Obelis purpurinė	1	1	1				
79	Obelis uoginė	2	2	2				
80	Ožekšnis europinis	9	90	58	31	1		
81	Puošmedis japoninis	21	21	14	7			
82	Puskiparisis žirniavaisis 'Squarosa'	1	1	1				
83	Pūslenis paprastasis	10	48	47	1			
84	Pūslenis 'Diabolo'	5	5	4	1			
85	Pūslenis 'Dart's Gold'	1	11	11				
86	Pušis balkaninė	5	5	5				
87	Pušis juodoji	15	15	12	2	1		
88	Pušis kalninė	20	178	136	42			

89	Pušis paprastoji	625	2024	685	1208	119	4	8
90	Pušis suktaspyglė	2	18	18				
91	Putinas paprastasis	20	23	9	9	5		
92	Putinas sodinis	3	3	3				
93	Raugerškis tunbergo	4	35	30	5			
94	Raugerškis tunbergo 'Atropurpurea'	3	24	1	23			
95	Riešutmedis mandžiūrinis	1	1				1	
96	Riešutmedis pilkasis	1	1	1				
97	Rododendras	13	20	10	3			
98	Rododendras 'Grandiflorum'	1	8	8				
99	Rododendras 'Nova Zembla'	1	6	6				
100	Rododendras 'Catawbiense Roseum'	2	7		7			
101	Rododendras azalija	6	27	23	4			
102	Sausmedis japoninis	1	22	22				
103	Sausmedis paprastasis	1	1	1				
104	Sedula 'Elegantissima'	2	18	15	3			
105	Sedula baltoji	44	280	275	5			
106	Sedula baltoji 'Spaethii'	2	20	20				
107	Sedula geltonžiedė	1	7	7				
108	Sedula palaipinė 'Flaviramea'	8	84	84				
109	Sedula raudonoji	3	50	50				
110	Sedula sp.	2	2		2			
111	Serbentas kalninis	45	231	218	13			
112	Sidabražolė krūminė	5	37	29	8			
113	Sidabražolė krūminė 'Goldteppich'	1	20	20				
114	Skirpstas paprastasis	5	5	1	1	2	1	
115	Skirpstas 'Suberosa Pendula'	3	3	3				
116	Skroblas paprastasis	33	371	324	46		1	
117	Skroblas paprastasis 'Fastigiata'	20	20	14	2	4		
118	Slyva kult.	4	4		1	2	1	
119	Slyva kaukazinė	13	18	4	11	2	1	
120	Stefanandra karpytalapė	1	7	7				
121	Šaltalankis	1	7		7			
122	Šeivamedis juoduogis	7	16	5	10	1		
123	Šeivamedis raudonuogis	4	22	21	1			
124	Šermukšnis paprastasis	10	10	4	4	2		
125	Šermukšnis sp.	1	1		1			
126	Šermukšnis švedinis	6	6	3	3			
127	Šunobelė	9	18	16	2			
128	Trešnė	2	2	1		1		
129	Tuja vakarinė	11	68	66	2			

130	Tuja vakarinė 'Aurescens'	4	4	4				
131	Tuja vakarinė 'Smaragd'	5	70	46	24			
132	Tulpmedis geltonžiedis	5	5	5				
133	Tuopa baltoji	3	3		2	1		
134	Tuopa kanadinė	8	8			6	2	
135	Tuopa pilkoji	1	1	1				
136	Uosis amerikinis	16	16	7	9			
137	Uosis paprastasis	10	10	6	3		1	
138	Uosis pensilvaninis	4	4	4				
139	Vinkšna paprastoji	20	20	16	2	2		
140	Vyšnia kult.	7	11	3	8			
141	Vyšnia smailiantė 'Kanzan'	1	1	1				

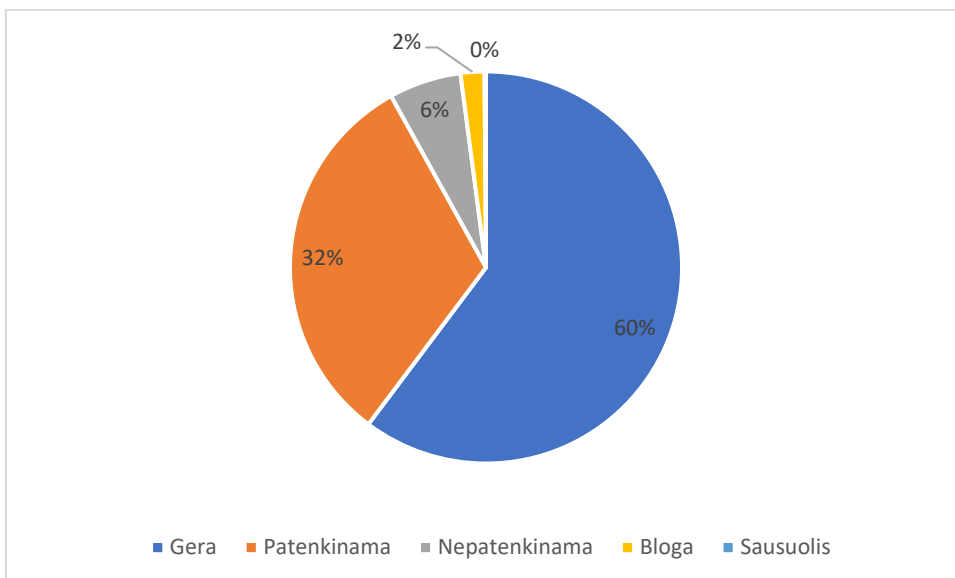
Želdinių būklė

Želdinių sveikatos būklė vertinama 5 balų skalėje. Geros, patenkinamos ir nepatenkinamos būklės medžiai gali augti, blogos būklės medžius ir sausuolius reikėtų šalinti, ypač tuos, kurie yra arti takelių, suoliukų, žaidimo aikštelių.

Visuose parkuose daugiausiai yra geros būklės želdinių. Sausuolių rasta Dauniškio ir Vyžuonos parke:

Būklė/parkas	Gera	Patenkinama	Nepatenkinama	Bloga	Sausuolis
Dauniškis	1326	1213	170	37	4
Miesto sodas	588	110	25	10	
Krašuona	1257	300	120	49	
Vyžuona	2282	1247	224	82	7
Iš viso	5453	2870	539	178	11

Apžvelgiant visų parkų želdinius, daugiau nei pusė želdinių yra geros būklės, patenkinamos būklės želdinių yra 32%:

Gausiausiai nepatenkinamos ir blogos būklės yra trapiojo gluosnio (113/71 vnt.) ir baltalksnio (109/52 vnt.) medžių. Paprastosios pušies gausu nepatenkinamos būklės medžių – 119 vnt.

Tvarkymo priemonės

Siūlomos tokios tvarkymo priemonės: žeminti lajas; genėti gyvatvores; išlaisvinti užveržtus liemenis; genėti sausas, lūžusias šakas virš tako; išpjauti pavojingas su puvinium šakas augančias virš tako; apsaugoti medelius nuo bebrų; šalinti blogos būklės ir sausus medžius; papildyti grupę naujais želdiniais; atjauninti krūmus; genėti.

Dėl blogos būklės šalinti rekomenduojama 70 vnt. želdinių.

Šio pavasario ir vasaros sausra stipriai pablogins nepatenkinamos būklės medžius, kurie net šį sezoną gali tapti blogos būklės. Dėl to gali tekti šalinti daugiau medžių.

Detalūs tvarkymo darbai aprašyti inventorizacijos lentelėje, pateiktoje priede.